

ԵՐՈՒՍԵՂԵՄԻ ՊԵՏՐԻԱՐԲԱԿԱՆ ՏԵՂԵՊԱՆ ԲԱՐՁՐԱՊԵՏԻՎ Տ. ԵՂԻԺԵ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԼՈՆԴՈՆԻ ՄԵՋ

ԱՆԳԼԻԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՎՈ ՊԵՏԻՆ ՀԵՏ

րուսաղեմի Պատրիարքական տեղապահ բարձրապատիվ Տ. Եղիշե սրբազան արքեպիսկոպոս Տեր-տերյանը հունիս 15-ի առտվան ժամը 10-ին ժամանեց Լոնդոնի օդակայանը, ընկերակցությամբ Կիլիկիո Կաթողիկոսարանի դիվանապետ հոգեշնորհ Տ. Շահե վարդապետ Աճեմյանի, որ կընկերանա Նորին Սրբազնության Եվրոպայի իր շրջապտույտին ընթացքին:

Օդակայանին մեջ Նորին Սրբազնությունը ընդունելու եկած էին Լոնդոնի հայոց հոգևոր հովիվ հոգեշնորհ Տ. Պսակ վարդապետ Թումայանը, Քենտրբերիի արքեպիսկոպոսին կողմն երկու եկեղեցականներ, ինչպես նաև հունաց և ռուսաց եկեղեցիներու ներկայացուցիչները: Դիմավորելու եկած էին նույնպես եկեղեցվո խնամակալության կողմն պարոն Ն. Էքսերճյանը, իսկ համայնական խորհուրդի կողմն պ. պ. Եղվարդ Պենլյանը, Լևոն Ապաճյանը, Արշակ Սաֆրաստյանը, Գրիգոր Կյուպենկյանը, դոկտ. Կորկոտյանը, Արտաշես Խաչատուրյանը և ուրիշներ: Օդակայանեն ինքնաշարժները ուղղվեցան Ս. Սարգիս եկեղեցին, ուր Տեղապահ սրբազանը ընդունվեցավ «Հրաշափառ»ով, իսկ երիցատան մեջ գիմավորվեցավ պարոն Ս. Հակոբյանի կողմն, որ իրեն բարի գալուստ մաղթեց:

Բոլոր ներկաները հյուրասիրվեցան թեյով: Սրբազան հայրը հանուն Երուսաղեմի Ս. Աթոռին իր օրհնությունները տվավ Լոնդոնի հայ գաղութին և իր շնորհակալությունը հայտնեց ներկաներուն:

Շնորհիվ Լոնդոնի Ս. Սարգիս եկեղեցվո հովիվ և սրբազան հոր եղբայրակից հոգե-

շնորհ Տ. Պսակ վարդապետի իմաստուն կարգադրություններուն և նախօրոք պատրաստված երկու շաբաթներ լեցնող ծրագրի մը՝ նույն օրը իրիկվան ժամը 8-ին, սրբազան հայրը սեղանակից եղավ Քենտրբերիի արքեպիսկոպոսին, Գերմանիո Լութերականաց արքեպիսկոպոսին, հին կաթողիկոսներու Ուտրեխտի արքեպիսկոպոսին և բարձրաստիճան եկեղեցական ու աշխարհական անձնավորություններու, որոնց թիվը 120-ի կհասներ:

Ընթրիքի միջոցին, Նորին Սրբազնությունը ներկայացվեցավ սեղանակիցներուն Սրբ Ռոնալդ Ստորսի միջոցով, նախկին կառավարիչը Երուսաղեմի, որ, ի միջի այլոց, ըսավ թե ինք կճանչնար Երուսաղեմի վանքը և Ս. Հակոբա գեղեցիկ եկեղեցին, որ հիացում կառթե բոլորին: Ան ավելցուց, թե Հայոց եկեղեցին Երուսաղեմի մեջ լատինաց և հունաց հավասար իրավունքներ ունի Ս. Տեղյաց մեջ և թե իբրև կրոնական հաստատություն պատիվ կրնա բերել աշխարհի ամենն մեծ պետության անգամ: Ըսավ նույնպես, թե ինք Երուսաղեմի կառավարիչ եղած ժամանակ, սրբազանը տակավին ուսանող մըն էր և որ այժմ կանչված է վարելու բազմապահանջ հաստատության մը գործերը, մանավանդ այս դժվարին օրերուն:

Ընթրիքեն հետո, Լամբետ Պալատի մատենադարանին մեջ ի պատիվ հյուրերուն երգվեցան զանազան հին գործիքներու վրա միջնադարյան կեղտական երաժշտության մեղեդիներ:

Ժամը 10.30-ին, բոլոր հյուրերը հրաժեշտ առնելով Անգլիկան եկեղեցվո Պետ Քենտրբերիի արքեպիսկոպոսեն՝ մեկնեցան:

ՆԻԿԻԱԿԱՆ ԱԿՈՒՄԲԻ ՀՐԱՎԵՐԸ

Հունիս 17-ին, ուրբաթ օր, բարձրապատիվ Տ. Եղիշե արքեպիսկոպոս հրավիրված էր ներկա ըլլալու Անգլիկան եկեղեցվո ար-

տաքին հարաբերությանց խորհուրդի նիստին, որուն կնախագահեր Ուեստմինստերի գահերեց դոկտ. Դոն:

Ժողովը հետաքրքրվեցավ, այլ հարցերու կարգին, գլխավորապես Ս. Հարության տաճարի նորոգութեան և Ս. Տեղաց գոյավիճակի հարցերով, ինչպես նաև Հայոց Պատրիարքարանի արաբներուն և հրեաներուն հետ ունեցած հարաբերութեան խնդրով:

Տեղապահ սրբազանը գոհացում տվաւ ժողովի հետաքրքրութեան՝ վերահիշյալ հարցերու նկատմամբ, և պատասխանեց ժողովի անդամներուն ըրած մասնավոր հարցումներուն:

Հավարտ ժողովին, հաստատութեան բարտուղարը առաջնորդեց սրբազանը, իր հետևորդներուն հետ միասին, դեպի շենքին կարևոր մասերը և ցույց տվաւ անոնց պատմական այն սրահները, ուր Բրիտանական Խորհրդարանը իր ժողովները գումարեց Համաշխարհային երկրորդ պատերազմի ընթացքին:

Այնուհետև, ընդունելութեան մեծ սրահին մեջ, Նիկիական ակումբը, որ մասնավոր կազմակերպութիւն մըն է, ստեղծված՝ սերտ հարաբերութիւն պահելու համար Նիկիո հանգանակը ընդունող եկեղեցիներու միջև և որուն կնախագահն Անգլիկան Եկեղեցւո Պետը և կատենապետն Սըր Ռոնալդ Ստորս, նախկին կառավարիչ Երուսաղեմի, մասնավոր թեյասեղանով մը պատվեց Տե-

ղապահ սրբազանը: Թեյասեղանին հրավիրված էին նաև Լոնդոնի հայ գաղութին ներկայացուցիչները:

Սըր Ռոնալդ բարեգալուստի խոսքերով ողջունեց Տեղապահ սրբազանը, ծանոթացնելով ներկաներուն Երուսաղեմի Պատրիարքարանը և անոր կատարած կարևոր դերը բրիտանոյա այլ համայնքներու շարքին: Ան շատ բարձր գնահատեց Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքարանի անցյալն ու ներկան, մաղթեց, որ բարձրապատիվ Տ. Նղիշե արքեպիսկոպոս կարող ըլլա հաղթահարել ներկա դժվարութեանց՝ պահելու համար Պատրիարքարանը իր դարավոր դիրքին վրա:

Տեղապահ սրբազանը շնորհակալութեան խոսքերով՝ պատասխանեց Սըր Ռոնալդ Ստորսի համակրալից արտահայտութիւններուն, և ավելցուց, թե հոն, ուր կա սեր և եղբայրական զգացում՝ հոն ամեն բան կարելի է:

Թեյասեղանի ընթացքին, Սըր Ռոնալդ ներկաները ծանոթացուց Տեղապահ սրբազանին: Անոնց մեջ կնշմարվին Անգլիկան Եկեղեցւո եպիսկոպոսներ, բարձրաստիճան վարդապետներ, հունաց արքեպիսկոպոսը, Ռուս Եկեղեցւո ներկայացուցիչներ և այլ օտար կամ անգլիացի երեւելի անձնավորութիւններ:

Ի ԽՆԴԻՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹՅԱՆ

Հունիսի 18-ին, շաբաթ, կեսօրե ետք ժամը 3.30-ին, Տեղապահ սրբազանը հրավիրված էր Անգլիկան եկեղեցիներու մերձեցումը պատրաստելու կողմած միութեան կողմն, որ կկոչվի Fellowship of St. Alban and St. Sergius:

Հիշյալ միութիւնը պատրաստած էր թեյասեղան մը, որուն հրավիրված էին, բացի միութեան վարչութեան անդամներէն, հունաց արքեպիսկոպոս Աթենագորաս և իր հետե-

ւորդները, ինչպես նաև Ռուս Եկեղեցւո վարդապետներ:

Միալիւր և մտերիմ մթնոլորտի մը մեջ, սրբազան հայրը հայտնեց իր շնորհակալութիւնը՝ իրեն ի պատիւ ցուցաբերված հարգանքին համար և մաղթեց, որ բրիտանոյա եկեղեցիները իրարու մոտեցնելու ամեն ձեռնարկ հաջողութեամբ պսակվի:

Սույն ընդունելութիւնը տեւեց մոտ մեկ ու կես ժամ, որմէ ետք սրբազանը և իր հետևորդները հրաժեշտ առին:

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՄԵԶ

Հունիսի 19-ը, կիրակի օր, բացառիկ օր մը եղաւ Լոնդոնի հայ գաղութին համար: Շնորհիւ հոգեշնորհ Տ. Պսակ վարդապետի կարգադրութեանց, Երուսաղեմի Պատրիարքական տեղապահ սրբազանը պատրագեց Լոնդոնի Ս. Սարգիս եկեղեցիին մեջ: Բացի Լոնդոնի հայ գաղութէն, սուրբ պատարագին ներկա գտնվեցան Անգլիկան, Հուլն և Ռուս եկեղեցիներու ներկայացուցիչները: Անգլիկան Եկեղեցւո կողմէ եկած էր Բեռֆորդի եպիսկոպոս Մեկ Ինիս, իսկ Հուլն և Ռուս եկեղեցիներու կողմէ երկու վարդապետներ: Հոն էին նաև Հորդանանի ուսանող

դիմվորականներէն և Հորդանանի հյուպատոսարանէն երկու ներկայացուցիչներ:

Բոլոր եկեղեցականները, հայ և օտար զգեստավորվեցան Լոնդոնի հոգևոր հովիւի պաշտոնատան մեջ և թափորով առաջնորդվեցան եկեղեցին:

Պսակ վարդապետի ջանքերուն շնորհիւ կազմված դպրաց դասը շատ վարժ և զգայուն կերպով երգեց Եկմալլանի պատարագը, առաջնորդութեամբ հայր սուրբին: Ս. Սեղանին կսպասարկէր Շահե վարդապետը:

Եկեղեցին կհորդեր հավատացյալներու բազմութեամբ, որոնց մեծ մասը դուրսէն

կհետևել արարողությանը՝ Սրբազանը քարոզեց «Հայր մեր»-ին առաջ, բնաբան ունենալով Հին Կտակարանին «Մորենին վառեալ որ ոչ այրէր»։ Իր խոսքի կախարդիչ հմայքով սրբազանը ներկայացուց Հայոց Եկեղեցվո դերը, ինչպես անցյալի, այնպես ալ մեր օրերուն, խոսեցավ գաղութահայության ներկա կացության մասին և շեշտեց Եկեղեցվո կատարելիք մեծ գործը, արտասահմանի ցրված հայության մասերը իրարու բերող իրիկ մագնիս կախարդական։

Սրբազան հայրը մասնավոր հիշատակության արժանացուց Ս. Սարգիս Եկեղեցվո և

նացած է մեծ «երանի»-ին. «Երանի՛ եկեղեցի շինողաց...»։ Տեղապահ սրբազանը ավելցուց, թե շնորհիվ վսեմաշուք Գալուստ Կյուլպենկյանի, Ս. Սարգիս Եկեղեցին եղած է Լոնդոնի հայության հոգևոր կեդրոնը, ուր կալավա միշտ հայ հոգիին կանթեղը։

«Տէր ողորմեա»-յին առաջ, Լոնդոնի հոգևոր հովիվ Պսակ վարդապետը խնդրեց ներկաներին, որ աղոթեն մասնավորաբար Եկեղեցվո բարեբարի առողջության համար։

Հավարտ սուրբ պատարագի, ներկաները, հայ և օտար, մոտեցան սրբազան հոր և ծանոթացան անոր հետ։

Ամենապատիվ Ս. Նղիշ արքեպիսկոպոս Տերտերյանը Լոնդոնում, գլխադրված, առաջնորդվում է Ս. Սարգիս Եկեղեցին

Ս. Երուսաղեմի Պատրիարքարանի բարերար վսեմաշուք Գալուստ Կյուլպենկյանը, հիշելով այս առթիվ երախտագետ սերունդներու ձայնը արձագանքող մեր դարավոր հիշատակարանները, ուր եկեղեցի շինողը արժա-

Բոլորի դեմքին վրա կցուրար գոհունակությունը՝ ներկա գտնված ըլլալու հայկական հոգեղմալ պատարագին, այնքա՛ն նրբությամբ երգված, և ունկնդրած ըլլալու հոգեշունչ խոսքերը բարձրապատիվ Ս. Նղիշ սրբազանին։

ՄԵՍ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ՔԵՆՏՐՔԵՐԻԻ ՄԵՋ

Հունիսի 20-ին, երկուշաբթի առավոտ, գերապատիվ Ուղղամս վարդապետ, Անգլիկան Եկեղեցվո արտաքին հարաբերությանց դիվանապետ, բարձրապատիվ Ս. Նղիշ արքեպիսկոպոս Տերտերյանը և իր հե-

տևորդները առաջնորդեց Լոնդոնին Քենտրբերի, ուր կգտնվի Անգլիկան Եկեղեցվո Պետին Աթոռը։

Երկու ժամվան ճամբորդությունն մը ետք, սրբազան հայրը հասավ Քենտրբերիի հըռ-

շակավոր եկեղեցին, ուր ընդունվեցավ գահերեցին՝ գերապատիվ Զոնսոնի կողմից և առաջնորդվեցավ մեծ սրահը:

Գերապատիվ գահերեցը մասնավոր սեղան տված էր իր հյուրերուն և Քենտրբերիի գլխավոր ներկայացուցիչներուն համար:

Ճաշը տեղի ունեցավ շատ հաճելի մթնոլորտի մը մեջ՝ ստեղծված գերապատիվ Զոնսոնի սրամտություններով և շատ հաճելի խոսակցությամբ:

Կեսօրից հետո, մասնավոր կարգադրությամբ մը սրբազան հայրը մասնակցեցավ երեկոյան ժամերգության:

Քենտրբերիի ժողովուրդը, որուն հայտարարություն եղած էր, թե Երուսաղեմի Տեղապահին ի պատիվ երեկոյան արարողությունը պիտի կատարվեր հատուկ հանդիսությամբ, փութացած էր լեցնել տաճարը:

Այս առաջին անգամն էր, որ հայ բարձրաստիճան եկեղեցականի մը առիթ կտրվեր նախագահել մեծ թափորին և հայերեն բառերը արձագանքել այդ հսկայական տաճարի կամայններուն տակ:

Քենտրբերիի երիցապետը, քահանաները և սարկավազները, ինչպես նաև Տեղապահ սրբազանը զգեստավորվեցան տաճարի ավանդատան մեջ և դպիրներու առաջնորդությամբ հառաջացան դեպի դասը: Շուրջառով, եմփորոնով և գավազանով, սրբազանը ռաբձրացավ դեպի այն մասնավոր տեղը, որ կհատկացվի Քենտրբերիի արքեպիսկոպոսին: Երիցապետը և արարողության մասնակցող եկեղեցականները խոնարհեցան սրբազան հոր առջև և գերապատիվ Զոնսոն, իր երիցապետի հանդիսավոր զգեստները հագած, արտասանեց բարեգալուստի հետևյալ խոսքերը.

«Ձերդ ամենապատվություն.

«Ինձի համար մեծ հաճույք մըն է ողջունել Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքարանի ներկայացուցիչը, որ մին է Հայ Եկեղեցավոր գլխավոր առաջնորդներին: Խոսելով հանուն երիցապետին և եկեղեցականության Քենտրբերիի, որ Մայր Եկեղեցին է անգլիկան համայնքին, ես ինքզինքս մասնավորաբար երջանիկ կնկատեմ ողջունելու Ձեր ներկայությունը՝ իբրև հարգելի ներկայացուցիչը քրիստոնեության կեդրոնին՝ Սուրբ Քաղաքին: Ձերդ ամենապատվության դիրքը, իբրև մին Ս. Քաղաքի մեջ իրավունք ունեցող ներկայացուցիչներուն՝ ծանոթ է մասնավորաբար Ձեր բարեկամական հարաբերությամբ Ս. Քաղաքի Անգլիկան Եկեղեցիին հետ, և ասիկա մեծագույն ուրախություններն մին է մեզի բոլորիս համար:

«1948-ին ի վեր, Դուք և Երուսաղեմի հայ միաբանությունը դիմագրավեցիք բազմա-

թիվ դժվարություններ: Ս. Երկրին աղետը, անոր հետևանքով ստեղծված տնտեսական դժվարությունները և ընդհանուր ու Ձեր գաղթականներու կացությունը՝ Ձեզ մատենեցին լուրջ դժվարություններու: Սակայն հիացումով լսած ենք Ձեր ի գործ դրած ճիգերուն մասին, տեղավորելու համար զանոնք բոլորը և հայթայթելու բոլորին՝ կարելի նպաստ, արտասահմանի Ձեր հայերու ըրած օժանդակություններուն շնորհիվ: Եվ կմաղթենք Ձեզի ամեն հաջողություն՝ Ձեր այս ձեռնարկներուն մեջ:

«Մեծ հաճույք մըն է մեզի համար Ձեզ ունենալ այս տաճարին մեջ, մեզի հետ, և կհուսանք, որ երբ կվերադառնաք Ձեր սիրելի Ս. Հակոբավանքը, կառուցված Ս. Քաղաքի սրտին վրա, Ձեզի հետ պիտի տանիք մեր եղբայրական և սրտագին ողջունները՝ բոլոր անոնց, որոնք առանձնաշնորհում ունին ծառայելու այդ սրբազան վայրերուն մեջ: Այս առիթով, Ձեզի կհայտնեմ իմ անձնական ուրախությունը՝ ինձի եկած Հայ մեծ Եկեղեցիին, զոր այնքան լավ կհանչեմ, Ձեր Մայր Հայրենիքն և Ձեր հին ու գեղեցիկ էջմիածնի մայրավանքն:

«Ընդունեցեք մեր սրտագին աղոթքները Երուսաղեմի խաղաղության համար, հիշելով սաղմոսեբզուկին բառերը Երուսաղեմի վերաբերմամբ. «Երանի՜ անոնց, որ կսիրեն քեզ»: Եղողթենք խաղաղության և բարօրության համար բոլոր անոնց, որոնք կպահեն Ս. Տեղերը, մասնավորաբար Ձեզի համար, իմ շատ սիրելի սրբազանս, և Ձեր կողմից հովվված հոտին համար»:

Երբ Քենտրբերիի ծերունագաղա երիցապետը կարտասանեց իր ճառին այս վերջին խոսքերը՝ իր աչքերուն մեջ արցունքներ կային: Նույն յուզումով երիցապետին պատասխանեց սրբազանը, քիչ անգամ իրմե լսված հուզյալ պերճախոսությամբ մը:

Տաճարը լեցնող բազմությունը ոտքի վրա կանգնած ունկնդրեց սրբազան հոր խոսքերը, որոնք մաս առ մաս կթարգմանվեին անգլիկներին Տ. Պասկ վարդապետի կողմից:

Կես ժամ տևող արարողությունն ետք, դպիրները քառաձայն երգեցին ուրախության շարական մը, ի պատիվ Տեղապահ սրբազանին, հիշատակելով իր անունը երգին մեջ:

Արարողությունն ետք, սրբազան հայրը հանդիսավոր թափորով առաջնորդվեցավ ավանդատուն, ուր օրհնեց դպիրները և խորնված ժողովուրդը: Հատկանշական պարագա մը կուզենք հիշել այս առիթով. այնքան զրավվեցան սրբազանի անձն, որ իրենց օտոզրաֆները ներկայացուցին անոր, որ գրե անոնց մեջ:

Հետ միջօրեի թնի ընթացքին, երեցապետը իր հեղինակած գիրքերը նվիրեց սրբազան հոր, ստորագրել տվավ Արքեպիսկոպոսարանի մատյանը, և ապա, շատ սիրալիր ու տաք մթնոլորտի մը մեջ՝ Տեղապահ սրբազանը հրաժեշտ առավ:

Հունիսի 21-ին, երեքշաբթի իրիկուն, Լոնդոնի հայոց համայնական խորհուրդը ընթերքի հրավիրած էր Տեղապահ սրբազանը Դը Վերե պանդոկին մեջ: Ներկա էին Լոնդոնի հայ գաղութին գլխավոր ազգայինները: Անոնցմե շատեր խոսք առին և հայանեցին իրենց հարգանքի և ուրախության զգացումները՝ բարձրապատիվ Ս. Նղիշե արքեպիսկոպոսին:

Հունիսի 22-ին, չորեքշաբթի կեսօրե ետք, տեղապահ սրբազանը ներկա գտնվեցավ «Երուսաղեմի և Արևելքի Առաքելության» տարեկան հավաքույթին, որուն ընթացքին սույն կազմակերպության ղեկավարները ներկայացուցին իրենց տեղեկագրերը:

Ժողովին կնախագահեց Լոնդոնի եպիսկոպոսը: Ներկա էր և խոսք առավ նաև Երուսա-

ղեմի անգլիկան եպիսկոպոսը, որ ներկայացուց Անգլիական Եկեղեցվո կատարած աշխատանքը Միջին Արևելքի մեջ:

Նրկու եպիսկոպոսներն ալ մասնավոր գոհունակությամբ վեր առին Ս. Նղիշե սրբազանի ներկայությունը իրենց մեջ, և հայտնեցին իրենց եղբայրական զգացումները հանդեպ Հայոց Եկեղեցիին և Երուսաղեմի Պատրիարքարանին:

Նույն օրը, դիշերը, Տեղապահ սրբազանը և իր հետևորդները ընթերքի հրավիրված էին Լոնդոնի բարձրագույն ակումբը, Athaeneum Club, որ ժամադրապարհ է Լոնդոնի քաղաքական, կրոնական և տնտեսական շրջանակներու ամենեն ազդեցիկ անձնավորություններու: Սրբազան հայրը հոգեշնորհ Ս. Պսակ և Ս. Շահե վարդապետներուն հետ սեղան նստավ Արտաքին գործոց նախարարության Միջին և Մերձավոր Արևելքի գործերու վարիչներուն հետ: Խոսակցության գլխավոր նյութը եղավ Ս. Հարություն տաճարի նորոգության հարցը, որուն մասին սրբազան հայրը տվավ անհրաժեշտ լուսարանությունները:

ԲԱՑԱՌԻԿ ՊԱՏԻՎՆԵՐ ԼՈՆԴՈՆԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՄԵՋ

Հունիսի 24-ին, կեսօրե ետք ժամը 3-ին, Լոնդոնի Ս. Պողոս Մայր Եկեղեցիի երկու երեցներ եկան հայոց եկեղեցին՝ առաջնորդելու համար Նղիշե սրբազանը դեպի իրենց եկեղեցին: Առաջին անգամն էր, որ հայ բարձրաստիճան եկեղեցական մը պիտի մասնակցեր Լոնդոնի Մայր Տաճարի արարողությանը և հայերեն աղոթք պիտի արտասաներ այնտեղ:

Լոնդոնի Ս. Պողոս Մայր Եկեղեցին կգտնվի մայրաքաղաքին կեդրոնը, Տրաֆալգար Սկվերի մոտ, և բրիտանական մայրաքաղաքի կարևորագույն շենքերեն մին է: Հսկայական տաճար մըն է ան, որուն գմբեթը կհիշեցնի Հռոմի Ս. Պետրոս եկեղեցվո հռչակավոր գմբեթը:

Այս հոյակապ տաճարի աստիճաններեն բարձրացած ժամանակ, սրբազան հայրը դիմավորվեցավ եկեղեցվո գահերեցին կողմե և առաջնորդվեցավ դեպի ներս: Եկեղեցվո գահերեցը ցույց տվավ սրբազան հոր տաճարին պիսակոր մասերը, հիշատակարանները, դամբարանները և ներքնամասը, յուրաքանչյուր առթիվ տալով անհրաժեշտ բացատրությունները:

Ժամը 4-ին, սրբազան հայրը զգեստավորվեցավ ավանդատան մեջ և շուրջառով, եմփորոնով ու գավազանով նախագահեց մաս-

նավոր թափորին: Դասին մեջ, սրբազան հոր առաջարկվեցավ եպիսկոպոսի աթոռը, ուրկե հետևեցավ ան երեկոյան ժամերգության:

Այս բացառիկ առթիվ, եկեղեցվո վարդապետներեն մին արտասանեց մասնավոր քարոզ մը, որ հայտնեց գահերեցին և եկեղեցվո պաշտոնյաներուն զգացած պատիվը՝ Հայոց դարավոր եկեղեցվո Ս. Տեղաց սպասարկող բարձրաստիճան եկեղեցականի այս այցելության առթիվ:

Հավարտ արարողության, սրբազան հայրը հրավիրվեցավ Ս. Սեղան և այնտեղեն իր առջև ծնրադրած գահերեցը ու եկեղեցականները օրհնեց հայերեն աղոթքով:

Բազմաթիվ հայեր, որոնք խառնված էին ներկաներու բազմության, խոր հուզումով մը համակվեցան ի տես այս բացառիկ պատիվին, որուն կարժանանար հայ եկեղեցական մը և ի լուր հայոց հին լեզվի խնկարույր աղոթքին, որ կբարձրանար բրիտանական մայրաքաղաքի Մայր Տաճարի երկնասլաց կամարներուն տակ:

Տեղապահ սրբազանի Լոնդոնի մեջ անցուցած օրերեն՝ ամենեն ավելի հիշատակելիներեն մին եղավ այս:

(«Բեյրութ, «ՋԱՐԹՈՆ» օրաթերք, 9, 10 և 12 հուլիսի 1955 թ.)